

Nr 242.

Av herr **Alvin**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser om avsöndring från hemman av inägor.

Enligt lagen av den 27 juni 1896 om jordavsöndring, ägostyckning etc. kan hemmans hela inägoareal icke avsöndras från sig tilldelade skogsmarker. Omfattar köpet däremot en eller flera femtedelar går saken obehindrat, och man kan med diverse manipulationer helt eller delvis kringgå lagen.

Den, lindrigt sagt, något konstiga femtedelsbestämmelsen vållar en betydande mängd olägenheter särskilt för orter inom Kopparbergs län, där tillfälle annars gäves att för ortens småbrukare inköpa sådana småhemman, som skogsbolagen äro ägare till och för sin del icke hava användning för, då deras rörelse huvudsakligen gäller att vara ägare till skogsmarken. Hemmansägarne själva äro förut ägare av tillräckligt stora skogsmarker för sina virkesbehov och vedbrand, under det att deras hemman i flesta fall, särskilt i Övre Dalarne, endast omfatta inägodelar av en helt liten areal, högst tre och fyra hektar. Inom Älfdalens kommun t. ex. utgjorde enligt kommunalnämndens statistik år 1910 socknens hela åkerareal 2,938 tunnland fördelat på 844 stycken brukare, utgörande 3: 48 tunnland pr brukare. Häri är då även inräknad arrenderad jord. Man finner således, att åkerarealen är synnerligen inskränkt, helst då man också får reda på att rätta antalet hemmans- eller bruksdelar utgör 1,235 stycken och då blir medeltalet endast 2: 34 tunnland per brukare. Den stora differensen mellan brukare och hemmansdelar beror därpå, att de överskjutande hemmansdelarna äro sådana bolagen tillhörande hemman, som i denna motion avses, och om lagen så medgäve kunde få inköpas av ortens hemmansägare, men då bör

också bemärkas, att deras ekonomiska ställning omöjliggjorde köp även av tillhörande skogsmarker och att bolaget ej på något villkor vill avhända sig skogsmarken.

Av det anförda bör kunna inses, att en lagändring, åtminstone i dessa delar av landet, där sådana förhållanden som de anförda äro rådande, skulle verka till stort gagn och stabilisering för dessa småbönder, som bleve i tillfälle att öka sin inägoareal, helst som det alltid visat sig, att det osäkerhetstillstånd som råder vid arrende av bolagshemman verkat mycket hämmande i fråga om driften på sådan jord.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen för sin del måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå en lagändring i motionens syfte för Kopparbergs län eller så stort område av riket som synes lämpligt.

Stockholm den 21 januari 1919.

L. Alvin.
